

טיוטת הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס'...), התשפ"ג-2023

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס :

1. לאשר טיוטת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס'...), התשפ"ג-2023 (להלן – **הצעת החוק**), המצורפת בזה.
2. בהתאם לסעיף 81(ג) בתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת לקצר את תקופת ההנחה ולהקדים את הדיון בהצעת החוק.
3. בהתאם לסעיף 88(ב) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להתיר את הקריאה השנייה בהצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

דברי הסבר

רקע כללי

מוצע להסדיר באופן קבוע את חובת הדיווח לרשות המסים החלת על חלפני כספים, לצורך שימור המאמצים בתחום המלחמה בהון השחור.

סעיף 141א לפקודת מס הכנסה קובע חובת דיווח של חלפני כספים לרשות המסים. על פי הוראות הסעיף, על חלפן כספים לדווח למנהל על ביצוע פעולה בסכום של 50,000 שקלים חדשים ומעלה, ולהעביר למנהל פרטי זיהוי של מבצעי הפעולות האמורות או של הנהנים מהם. המידע המתקבל מוזן למאגר מידע ייעודי ונפרד של רשות המסים והוא יכול לשמש בעלי תפקיד שהוגדרו בחוק ובתקנות לצורך גביית מס וחקירת עבירות על חוקי המס, הכל בהתאם לתנאים שהוגדרו בפקודה ובתקנות.

בסעיף קטן (טו) נקבע כי סעיף 141א הוא הוראת שעה שתוקפה עד תום שלוש שנים מיום תחילתן של התקנות שהותקנו על ידי שר האוצר מכוח הסעיף לצורך ביצועו.

בהתאם לכך, פורסמו ביום 28 בנובמבר 2018 תקנות מס הכנסה (תקנות לעניין חלפני כספים) (הוראת שעה), התשע"ט-2018. בתקנות אלה נקבע כי תחילתן 180 ימים מיום פרסומן, אלא אם כן תחילתן תידחה ב- 180 ימים נוספים עפ"י הודעת המנהל. המנהל הודיע על דחייה כאמור, ומועד תחילת התקנות הוא יום 28 בנובמבר 2019. על כן, מועד פקיעתן אמור היה לחול ביום 28 בנובמבר 2022. אולם, בהתאם לסעיף 38 לחוק יסוד: הכנסת, בעניין הארכת תוקפם של חיקוקים בתקופת בחירות לכנסת, תוקף סעיף 141א לפקודת מס הכנסה ושל התקנות שהותקנו מכוחו, הוארך עד ליום 15 בפברואר 2023.

על פי הניסיון הנצבר, לדוחות המוגשים על ידי חלפני כספים תרומה משמעותית לאפקטיביות האכיפה של רשות המסים בתחום ההון השחור ועל כן מוצע להסדיר באופן קבוע את חובת הדיווח החלות מכח סעיף 141א.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

ההצעה מסייעת במידה משמעותית למאבק בפשיעה כלכלית ותרומתה למשק עשויה להגיע למיליארדי ₪.

תקציב

אין.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם
לא רלבנטי.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא
אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה
מצורפת חוות דעתו של היועץ המשפטי של משרד האוצר.

סיווגים
סיווג ראשי : 07 חקיקה ממשלתית
סיווג משני : 02 חברה-כלכלה

מגיש : שר האוצר

ד' בשבט התשפ"ג
26 בינואר 2023

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

טיוטת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס'...), התשפ"ג-2023.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

סעיף 141א לפקודת מס הכנסה קובע חובת דיווח של חלפני כספים לרשות המסים.

על פי הוראות הסעיף, על חלפן כספים לדווח למנהל על ביצוע פעולה בסכום של 50,000 שקלים חדשים ומעלה, ולהעביר למנהל פרטי זיהוי של מבצעי הפעולות האמורות או של הנהנים מהם. המידע המתקבל מוזן למאגר מידע ייעודי ונפרד של רשות המסים והוא יכול לשמש בעלי תפקיד שהוגדרו בחוק ובתקנות לצורך גביית מס וחקירת עבירות על חוקי המס, הכל בהתאם לתנאים שהוגדרו בפקודה ובתקנות.

עוד נקבע כי הסעיף האמור הוא הוראת שעה שתוקפה עד תום שלוש שנים מיום תחילתו של התקנות שהותקנו על ידי שר האוצר מכוח הסעיף לצורך ביצועו.

בהתאם לכך, פורסמו ביום 28 בנובמבר 2018 תקנות מס הכנסה (תקנות לעניין חלפני כספים) (הוראת שעה), התשע"ט-2018. בתקנות אלה נקבע כי תחילתן 180 ימים מיום פרסומן, אלא אם כן תחילתן תידחה ב- 180 ימים נוספים עפ"י הודעת המנהל. המנהל הודיע על דחייה כאמור, ומועד תחילת התקנות הוא יום 28 בנובמבר 2019. על כן, מועד פקיעתן אמור היה לחול ביום 28 בנובמבר 2022. אולם, בהתאם לסעיף 38 לחוק יסוד: הכנסת, בעניין הארכת תוקפם של חיקוקים בתקופת בחירות לכנסת, תוקף סעיף 141א לפקודת מס הכנסה ושל התקנות שהותקנו מכוחו, הוארך עד ליום 15 בפברואר 2023.

על פי הניסיון הנצבר, לדוחות המוגשים על ידי חלפני כספים תרומה משמעותית לאפקטיביות האכיפה של רשות המסים בתחום ההון השחור ועל כן מוצע להסדיר באופן קבוע את חובות הדיווח החלות מכח סעיף 141א וזאת במסגרת טיוטת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס'...), התשפ"ג-2023 (להלן – **הצעת החוק**).

לנוכח הדחיפות בחקיקת החוק מוצע בהתאם לסעיף 81(ג) ו-88(ב) בתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת לקצר את תקופת ההנחה של הצעת החוק ולהקדים את הדיון בהצעת החוק.

קשיים משפטיים, ככל שישנן, ודרכי פתרון:

אין.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:
אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

10.5.20

חתימה

היועץ המשפטי של משרד האוצר
תפקיד

אסי מסינג, עו"ד
שם

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

טיוטת הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס'...), התשפ"ג-2022

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

קביעת חובת הדיווח של נותני שירותים פיננסיים (להלן גם- חלפני כספים) לרשות המסים על פעולות בסכום של למעלה מ-50,000 ₪, הקבועה היום בהוראת שעה שתפקע ביום 15 בפברואר 2023, כהוראת קבע.

ג. עיקרי החוק המוצע

בחוק לתיקון סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013 ו-2014), התשע"ג-2013, תוקנה פקודת מס הכנסה (להלן – הפקודה) ונוסף לה סעיף 141א הקובע, בהוראת שעה, חובת דיווח של חלפני כספים לרשות המסים. על פי הוראות סעיף 141א האמור, על חלפן כספים לדווח למנהל, כהגדרתו בסעיף 1 לפקודה (להלן – המנהל), על ביצוע פעולה בסכום של 50,000 שקלים חדשים ומעלה, ולהעביר למנהל פרטי זיהוי של מי שעמו התקשר כדי לבצע פעולה כאמור או של מי שנהנה מאותה פעולה. המידע המתקבל אצל המנהל מוזן למאגר מידע ייעודי ונפרד של רשות המסים והוא יכול לשמש בעלי תפקידים שנקבעו באותו סעיף ובתקנות שהותקנו לפיו, לצורך גביית מס וחקירת עבירות על חוקי המס, והכל בהתאם לתנאים שהוגדרו בפקודה ובתקנות האמורות. סעיף קטן (טו) של סעיף 141א קבע כי תוקפו של סעיף 141א הוא עד תום שלוש שנים מיום תחילתן של תקנות שהותקנו על ידי שר האוצר מכוח הסעיף.

ביום 3 בדצמבר 2018 פורסמו תקנות מס הכנסה (תקנות לעניין חלפני כספים) (הוראת שעה), התשע"ט-2018. בתקנות אלה נקבע כי תחילתן 180 ימים מיום פרסומן, אלא אם כן תחילתן תידחה ב-180 ימים נוספים על פי הודעת המנהל. המנהל הודיע על דחיית תחילתן של התקנות ליום 28 בנובמבר 2019. משכך, מועד פקיעתן של התקנות אמור היה לחול ביום 28 בנובמבר 2022. אולם, בשל התפזרות הכנסת ה-24 ובהתאם לסעיף 38 לחוק יסוד: הכנסת, בעניין הארכת תוקפם של חיקוקים בתקופת בחירות, תוקפו של סעיף 141א לפקודת מס הכנסה ושל התקנות שהותקנו מכוחו, הוארך עד יום 15 בפברואר 2023.

על פי הניסיון הנצבר מיום תחילתו של ההסדר הקבוע בסעיף 141א לפקודה ובכלל זה התקנות שהותקנו מכוחו, לדוחות המוגשים למנהל על ידי חלפני כספים ישנה תרומה משמעותית ליעילות האכיפה של רשות המסים בתחום ההון השחור. מוצע על כן, לתקן

את הוראת השעה האמורה להוראת קבע.

ד. השפעת החוק המוצע על חוקים קיימים

תתוקן פקודת מס הכנסה.

ה. השפעה החוק המוצע על התקציב

אין השפעה.

ו. השפעת החוק המוצע על התקן המינהלי

אין.

ז. הערות המשרדים

אין.

ח. המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט כלכלי) סמך את ידיו על טיוטת החוק.

ט. הממונה על התקציבים במשרד האוצר תומך בטיוטת החוק המוצעת.

י. מצורף נוסח טיוטת החוק המוצעת.

בחירות, תוקפו של סעיף 141א לפקודת מס הכנסה ושל התקנות שהותקנו מכוחו, הוארך עד יום כ"ד בשבט התשפ"ג (15 בפברואר 2023).

על פי הניסיון הנצבר מיום תחילתו של ההסדר הקבוע בסעיף 141א לפקודה ובכלל זה התקנות שהותקנו מכוחו, לדוחות המוגשים למנהל על ידי חלפני כספים ישנה תרומה משמעותית ליעילות האכיפה של רשות המסים בתחום ההון השחור. מוצע על כן, לתקן את הוראת השעה האמורה להוראת קבע.

סעיף 1 מוצע לתקן את סעיף 141א ולהסדירו כהוראת קבע ובכלל זה לבטל את ההוראה שקבעה את תוקפו, כמפורט בחלק הכללי.

סעיף 2 סעיף 195ב(ב) לפקודה, אשר נוסף גם הוא במסגרת החוק לתיקון סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013 ו-2014), התשע"ג-2013 קובע את הסמכות להטלת עיצום כספי על חלפן כספים שהפר את חובת הדיווח הקבועה בסעיף 141א. סעיף זה נקבע גם הוא כהוראת שעה ותוקפו הוצמד לתוקפו של סעיף 141א לפקודה. כעת משמוצע במסגרת הצעת חוק זו לתקן את סעיף 141א ולהפכו להוראת קבע, מוצע לתקן בהתאמה את סעיף 195ב(ב) האמור, כך שייקבע גם הוא כהוראת קבע.

סעיף 3 כאמור בחלק הכללי, תוקפה של הוראת השעה הוארך מכוח סעיף 38 לחוק-יסוד: הכנסת עד יום כ"ד בשבט התשפ"ג (15 בפברואר 2023). כדי ליצור רציפות בין פקיעתו של ההסדר שנקבע כהוראת שעה לבין תחילתו כהוראת קבע, מוצע לקבוע את תחילתו של חוק זה ליום כ"ה בשבט התשפ"ג (16 בפברואר 2023).